

Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheid

Stichting Pensioenfonds SNS Reaal

LEI Code: 724500TO02N4JS8FDY96

Datum: 30 juni 2025

Verslag jaar: 2024

Samenvatting

Stichting Pensioenfonds SNS REAAL neemt de belangrijkste ongunstige effecten van zijn beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren in aanmerking.

Deze verklaring heeft betrekking op de referentieperiode van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2024. Het Pensioenfonds neemt vanaf 1 januari 2022 de belangrijkste ongunstige effecten in aanmerking.

In de Europese verordening (de Sustainable Finance Disclosure Regulation 2019/2088 oftewel 'SFDR') zijn de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren gedefinieerd in de vorm van verplichte en vrijwillige indicatoren (of Principal Adverse Impact of PAI-indicatoren). Met het Maatschappelijk Verantwoord Beleggen beleid stuurt het pensioenfonds op een aantal van deze indicatoren.

De belangrijkste ongunstige effecten op het gebied van milieu zijn:

- Broeikasgasemissies (PAI 1), koolstofvoetafdruk (PAI 2) en broeikasgas intensiteit (PAI 3) van ondernemingen
- De blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen (PAI 4)

De belangrijkste ongunstige effecten op het gebied van sociale thema's zijn:

- Schendingen van de VN Global Compact, de UN Guiding Principles on Business and Human Rights of OESO-richtlijnen voor ondernemingen (PAI 10)
- De blootstelling aan controversiële wapens (PAI 14)
- Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (PAI 16)

De belangrijkste maatregelen die het pensioenfonds hierop neemt zijn uitsluiten, ESG-integratie, CO2-reductie en engagement- en voting. De exacte invulling van deze instrumenten kan verschillen per beleggingscategorie en vermogensbeheerder.

Deze verklaring bevat de volgende hoofdstukken:

1. Beschrijving van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren
2. Beschrijving van het beleid voor de vaststelling en prioritering van de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren
3. Engagementbeleid
4. Verwijzing naar internationale normen
5. Historische vergelijking

Summary

The pension fund considers the principal adverse impacts of its investment decisions on sustainability factors.

This statement covers the reference period from 1 January to 31 December 2023. The pension fund has taken principal adverse impacts into account since 1 January 2022.

The European regulation (the Sustainable Finance Disclosure Regulation 2019/2088 or 'SFDR') defines the principal adverse impacts on sustainability factors in the form of mandatory and voluntary indicators (or Principal Adverse Impact or PAI indicators). Through its Responsible Investment policy, the pension fund focuses on a selection of these indicators.

The principal adverse impacts in terms of environment are the following indicators:

- Greenhouse gas emissions (PAI 1), carbon footprint (PAI 2), and GHG intensity of investee companies (PAI 3)
- Exposure to companies active in the fossil fuel sector (PAI 4)

The principal adverse impacts in terms of social conditions are the following indicators:

- Violations of the UN Global Compact, the UN Guiding Principles on Business and Human Rights, or the OECD Guidelines for Multinational Enterprises (PAI 10)
- Exposure to controversial weapons (PAI 14)
- Countries invested in with violations of social rights (PAI 16)

The key ESG-instruments used by the pension fund in response include exclusion, ESG integration, carbon reduction, and engagement and voting. The specific application of these instruments may vary by asset class and asset manager.

This principal adverse impacts statement elaborates on the following topics:

1. Description of the principal adverse impacts of investment decisions on sustainability factors
2. Description of policies to identify and prioritize principal adverse impacts on sustainability factors
3. Engagement policies
4. References to international standards
5. Historical comparison

1. Beschrijving van de ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren

Het overzicht hieronder toont de belangrijkste ongunstige effecten van de beleggingsportefeuille op duurzaamheidsfactoren over de afgelopen jaren. Per indicator wordt inzichtelijk gemaakt in hoeverre het pensioenfonds rekening houdt met deze effecten. Daarnaast wordt beschreven welke maatregelen het afgelopen jaar zijn genomen om deze ongunstige effecten te beperken. Waar van toepassing worden ook de geplande maatregelen en doelstellingen voor de volgende referentieperiode benoemd. De maatregelen die het pensioenfonds inzet, maken onderdeel uit van het Maatschappelijk Verantwoord Beleggen beleid en bestaan uit de volgende instrumenten: uitsluiten, ESG-integratie, CO2-reductie, engagement en stemmen.

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd							
Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid		Parameter	Effecten 2022	Effecten 2023	Effecten 2024	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
Klimaat en andere milieu-indicatoren							
Broeikasgas-emissies	1. Broeikasgasemissie (BKG)	Scope 1 BKG emissies (ton CO2e)	41.904	38.405	41.379	De uitstoot van broeikasgassen, uitgedrukt in ton CO ₂ -equivalent per jaar, is een maatstaf voor de totale klimaatimpact van een bedrijf. Hierbij worden alle broeikasgassen omgerekend naar het opwarmingspotentieel van koolstofdioxide (CO ₂). Scope 1-emissies zijn directe emissies uit bronnen die eigendom zijn van of onder beheer vallen van het bedrijf, zoals de verbranding van brandstof in ovens of voertuigen. Scope 2-emissies zijn indirecte emissies als gevolg van de opwekking van ingekochte elektriciteit. Scope 3-emissies zijn alle overige indirecte emissies in de waardeketen van het bedrijf, zoals gedefinieerd in het Greenhouse Gas Protocol.	<u>Beheersmaatregelen:</u> CO2-reductiedoelstellingen Allocatie naar groene obligaties Uitsluitingsbeleid Stemmen en engagement Voor de meeste beleggingscategorieën zijn CO2-reductiedoelstellingen vastgesteld. Door het wisselen van dataprovider is het lastig de uitstoot van 2024 te vergelijken met voorgaande jaren.
		Scope 2 BKG emissies (ton CO2e)	13.181	14.150	14.554		
		Scope 3 BKG emissies (ton CO2e)	337.956	416.304	341.578		
		Totaal BKG emissies (ton CO2e)	392.906	468.880	418.601		
	2. Koolstofvoetafdruk	Koolstofvoetafdruk (ton CO2e per miljoen EUR belegd)	119	152	125	De koolstofvoetafdruk geeft de meest recent beschikbare totale uitstoot van broeikasgassen (Scope 1, 2 en geschatte Scope 3-emissies) van het bedrijf weer, afgezet tegen de ondernemingswaarde inclusief kasmiddelen (EVIC), uitgedrukt in miljoenen euro's. De gehanteerde EVIC betreft de waarde aan het einde van het boekjaar, die overeenkomt met het jaar waarop	

						de emissiegegevens betrekking hebben.	
	3. BKG-Intensiteit	BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd (ton CO2e per miljoen EUR omzet)	269	318	343	Dit betreft de CO2-emisies van de ondernemingen voor het deel waar het pensioenfonds is belegd, per 1 mln omzet.	
	4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	Aandeel van investeringen in bedrijven die zijn blootgesteld aan activiteiten gerelateerd aan fossiele brandstoffen, waaronder exploratie, winning, opslag, distributie en handel in olie en gas, de productie en distributie van thermische kolen, en de productie, distributie, opslag en voorraden van metallurgische kolen.	1,5%	1,9%	3,82%		
	5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie	Aandeel verbruik van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin is belegd, uit niet-hernieuwbare energiebronnen, ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen, uitgedrukt als percentage van de totale energiebronnen.	16%	17%	27%	Niet-hernieuwbare energiebronnen zijn andere energiebronnen dan wind-, zonne-energie (thermisch en fotovoltaïsch) en geothermische energie, omgevingsenergie, getijden, golf- en andere oceaanenergie, waterkracht, biomassa, stortgas, gas van rioolzuiveringsinstallaties en biogas.	
		Aandeel opwekking van niethernieuwbare energie van ondernemingen waarin is belegd, uit niet-hernieuwbare energiebronnen, ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen, uitgedrukt als percentage van de totale energiebronnen.	1,5%	2,7%	1,6%		
	6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten	Energieverbruik in GWh per miljoen EUR aan inkomsten van ondernemingen waarin is belegd, per sector met grote klimaateffecten.	0,3	14,8	0,17		<u>Beheersmaatregelen:</u> - CO2-reductiedoelstellingen - Uitsluitingsbeleid - Stemmen en engagement Via het engagement- en stembeleid dat van toepassing is op de aandelenfondsen is expliciete aandacht voor decarbonisatieplannen van ondernemingen met een groot klimaateffect.
Biodiversiteit	7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden	Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben.	1,4%	1,6%	2,97%	Activiteiten die een negatief effect hebben op biodiversiteitsgevoelige gebieden omvatten activiteiten die leiden tot de verslechtering van de (natuurlijke) habitats van soorten en die de soorten verstoren waarvoor een beschermd gebied is aangewezen door de EU en haar	<u>Beheersmaatregelen:</u> - Stemmen en engagement Via het engagement- en stembeleid dat van toepassing is op de aandelenfondsen is expliciete aandacht voor biodiversiteit, waterverbruik en chemicals & afval beheer.

						lidstaten, nationale bepalingen of internationale normen.	
Watergehalte	8. Emissies in water	Door de ondernemingen waarin is belegd veroorzaakte emissies in water (in ton) per miljoen EUR aan beleggingen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde.	0,1	0,0	0,0	Emissies naar water betekent directe emissies van schadelijke stoffen waaronder nitraten, fosfaten en pesticiden.	
Afval	9. Aandeel gevaarlijke afval en radioactief afval	Door de ondernemingen waarin is belegd, geproduceerd gevaarlijk afval en radioactief afval (in ton) per miljoen EUR aan beleggingen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde.	2,4	1,3	0,12	Gevaarlijk afval en radioactief afval betekent afval zoals gedefinieerd in respectievelijk artikel 3, lid 2, van Richtlijn 2008/98/EG en artikel 3, lid 7, van Richtlijn 2011/70/Euratom van de Raad van het Europees Parlement en de Raad.	
Indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping							
Sociale thema's en arbeidsomstandigheden	10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en ontwikkeling (OESO)	Blootstelling naar ondernemingen die de principes van het UN Global Compact of de principes van de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen op grove wijze schenden.	0,7%	0,6%	0,0%	Bedrijven die betrokken zijn bij claims van schendingen en de ernst van deze gebeurtenissen in relatie tot de UN Global Compact en OESO principes worden beoordeeld op basis van de beoordelingsmethodologie van de externe dataleverancier.	<u>Beheersmaatregel:</u> Uitsluitingsbeleid
	11. Ontbreken van procedures en compliance mechanisme en voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen	Blootstelling naar ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtsnoeren kunnen worden aangepakt.	3,5%	19,1%	0,27%	Bedrijven waarin wordt belegd en die de UNGC-principes hebben ondertekend, zijn verplicht jaarlijks verslag uit te brengen over hun nalevingsinspanningen. Deze indicator wordt berekend met behulp van gegevens van externe dataleverancier die bedrijven beoordelen op het ontbreken van relevant beleid en door toezicht te houden op klachten- en klachtenafhandelingsmechanismen	<u>Beheersmaatregelen:</u> Stemmen en engagement
	12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen	Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd.	0,2%	0,4%	4,22%	Het verschil tussen het gemiddelde bruto-uurloon van mannen in loondienst en dat van vrouwen in loondienst, uitgedrukt als percentage van het gemiddelde bruto-uurloon van mannen in loondienst.	<u>Beheersmaatregel:</u> Stemmen en engagement Binnen de aandelenfondsen is expliciete aandacht voor bestuursdiversiteit en genderdiversiteit
	13. Genderdiversiteit raad van bestuur	Ratio man/vrouw in het bestuur van ondernemingen waarin het pensioenfonds belegt.	10,2%	12%	15%	Deze indicator is berekend met behulp van gegevens van externe dataleverancier over door bedrijven gerapporteerde bestuursinformatie.	

	14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)	Blootstelling naar ondernemingen betrokken bij productie of verkoop van controversiële wapens.	0,2%	0,2%	0,0%	Deze indicator wordt berekend met behulp van gegevens van externe dataleverancier op basis van productie en verkoopdata van bedrijven.	<u>Beheersmaatregel:</u> Uitsluitingsbeleid op controversiële wapens
	Indicatoren voor beleggingen in overheden en supranationale instellingen						
	15. BKG-intensiteit	BKG-intensiteit landen waarin is belegd (ton per miljoen EUR BBP)	0,1	39	46	Deze indicator is berekend als de totale broeikasgasemissies van een land, genormaliseerd op basis van het nominale Bruto Binnenlands Product van het land.	Geen, dit effect is niet geprioriteerd door het pensioenfonds.
	16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten	Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht.	1 en 1,7%	0 en 0,0%	1 en 0,01%	Het eerste getal toont het aantal landen waarin wordt belegd met een schending van sociale rechten, het tweede getal is dit aantal gedeeld door het totaal aantal landen waarin wordt belegd. Betrokkenheid van landen bij claims van schendingen en de ernst van deze gebeurtenissen in relatie tot de VN-principes worden beoordeeld op basis van de beoordelingsmethodologie van de externe dataleverancier.	<u>Beheersmaatregel:</u> Landen uitsluitingsbeleid Door het landenuitsluitingsbeleid is er slechts één belegging met blootstelling aan dit ongunstige effect. Dit verschil is te verklaren door een afwijking tussen de dataprovider van de portefeuillebeheerder en die van de rapportage.
	Indicatoren voor beleggingen in vastgoedactiva						
	17. Blootstelling aan fossiele brandstoffen via vastgoedactiva	Aandeel beleggingen in vastgoedactiva die een rol spelen bij het winnen, opslaan, vervoeren of produceren van fossiele brandstoffen.	0,3%	0,4%	0,4%		Geen, dit effect is niet geprioriteerd door het pensioenfonds.
	18. Blootstelling aan energie-inefficiëntie vastgoedactiva	Aandeel beleggingen in energie-inefficiënte vastgoedactiva.	59,5%	56%	55%		Geen, dit effect is niet geprioriteerd door het pensioenfonds.
	Aanvullende klimaat- en andere milieu-indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd						
Emissies	4. Beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie	Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie die aansluiting bij de Overeenkomst van Parijs beogen.	17%	13%	18%	Bedrijven zonder initiatieven op het gebied van CO2-uitstoot in lijn met het Akkoord van Parijs, zijn beoordeeld op basis van de methodologie van de externe dataleverancier.	<u>Beheersmaatregelen:</u> - CO2-reductiedoelstellingen - Stemmen en engagement Via het engagement- en stembeleid dat van toepassing is op de aandelenfondsen is expliciete aandacht voor klimaatrisico's in brede zin en decarbonisatieplannen in specifieke sectoren.
	Aanvullende indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping voor ondernemingen waarin is belegd						
Mensenrechten	14. Aantal geconstateerde gevallen van ernstige mensenrechtenproblemen en - schendingen	Aantal ernstige mensenrechtenproblemen en - schendingen die verband houden met de ondernemingen waarin is belegd, op basis van een gewogen gemiddelde	0,3	0,1	0,02	Betrokkenheid van landen bij claims van mensenrechtenschendingen en de ernst van deze gebeurtenissen zijn beoordeeld op basis van de	<u>Beheersmaatregelen:</u> - Uitsluitingsbeleid - Stemmen en engagement Via het engagement- en stembeleid dat van toepassing is op de

						beoordelingsmethodologie van de externe dataleverancier.	aandelenfondsen is expliciete aandacht voor mensenrechtenschendingen in brede zin.
--	--	--	--	--	--	--	--

2. Beschrijving van het beleid voor de identificatie en prioritering van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren

Het Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB)-beleid vormt het uitgangspunt voor de manier waarop het pensioenfonds omgaat met de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingen. Het bestuur van het pensioenfonds is verantwoordelijk voor de vaststelling van dit beleid. Het MVB-beleid is vastgesteld op [datum invullen]. De implementatie is uitbesteed aan de Beleggingscommissie.

De Beleggingscommissie – aangevuld met externe vermogensbeheerspecialisten en ondersteund door adviezen van de fiduciair adviseur – meet, monitort en rapporteert over de door het pensioenfonds geprioriteerde ongunstige duurzaamheidseffecten. Daarbij wordt periodiek geëvalueerd of de ingezette beheersmaatregelen effectief zijn. Waar nodig kunnen voorstellen worden gedaan voor aanscherping of aanpassing van het beleid.

De beleggingscyclus van het Pensioenfonds start met het uitvoeren van een integrale ALM-/SAA-studie. De ambitie van het fonds om te beleggen met inbegrip van eisen en inzichten vanuit MVB is een belangrijke inputfactor voor het bepalen van de uitgangspunten en parameters. Vervolgens wordt het Strategisch Beleggingsbeleid van het Pensioenfonds bepaald op basis van de uitkomsten van de ALM/SAA-studie. De Strategische Asset Allocatie (SAA) geeft aan op welke manier het fonds haar risicoafdekkingen en beleggingen in de komende periode zal inrichten. De SAA wordt verfijnd naar zogenaamde Investment Cases per beleggingscategorie en stelt daarbij eisen vast voor Maatschappelijk Verantwoord Beleggen.

Het pensioenfonds zet de volgende ESG-instrumenten in om invulling te geven aan Maatschappelijk Verantwoord Beleggen:

- Uitsluiten: Het Pensioenfonds belegt niet in bepaalde landen, sectoren en bedrijven waarvan onaanvaardbaar gedrag wordt geïdentificeerd. Het uitsluitingsbeleid is gebaseerd op de volgende Fundamentele Beleggingsbeginselen:
 - Geen systematisch betrokkenheid bij ernstige milieuschade
 - Respecteren van fundamentele mensenrechten
 - Respecteren van fundamentele arbeidsrechten
 - Geen betrokkenheid bij controversiële wapens
 - Respecteren van internationale sancties
 - Geen systematische betrokkenheid bij fraude, corruptie of belastingontduiking
 - Geen betrokkenheid bij producten en ondernemingen die schade toebrengen aan de volksgezondheid (tabak, pornografie en kansspellen) of dierenwelzijn
- ESG-integratie: Voor de meeste beleggingscategorieën geldt dat de ESG-scores gemiddeld lager moeten zijn dan die van de strategische benchmark.
- CO2-reductie: Er zijn voor meerdere beleggingscategorieën decarbonisatiedoelstellingen vastgesteld.

- Engagement en stemmen: Via vermogensbeheerders wordt de dialoog aangegaan met ondernemingen over ESG-onderwerpen, met als doel verbeteringen in beleid en gedrag. Tevens wordt op aandeelhoudersvergaderingen gestemd.

Daarnaast geldt het volgende onderscheid in de toepassing van ESG-instrumenten:

- **Bij mandaten** bepaalt het Pensioenfonds zelf de beleggingscriteria, waaronder het uitsluitingenbeleid, de ESG-integratie en de CO₂-reductiedoelstellingen.
- **Bij beleggingsfondsen** wordt het beleid van de vermogensbeheerder gevolgd. ESG-beleid vormt een belangrijk criterium bij de selectie van fondsen en wordt periodiek geëvalueerd op geschiktheid en effectiviteit.

Data

Om ongunstige effecten te kunnen meten en eventueel te kunnen beheren maakt het pensioenfonds gebruik van meerdere databronnen. Het pensioenfonds maakt voor beleggingsadviezen en -rapportages gebruik van een fiduciair adviseur. Via de fiduciair adviseur maakt het pensioenfonds gebruik van de daar aanwezige databronnen en gehanteerde methodologieën. De fiduciair volgt een proces om de kwaliteit van de data te waarborgen, zoals checks op consistentie, bewerking en aanvulling uit andere bronnen. Niet alle data zijn beschikbaar. Het gebruik van bronnen en methodologieën kan door de tijd heen wijzigen en kunnen een aanzienlijk effect hebben op de berekeningen van de belangrijkste negatieve-effectenindicatoren en resulteren in hogere of lagere waarden. Per publicatiedatum wordt gebruik gemaakt van onderstaande bronnen.

In 2024 is voor de meeste PAI-indicatoren overgestapt op een nieuwe dataprovider. Waar in 2023 gebruik werd gemaakt van gegevens van Sustainalytics en ISS, is in 2024 gebruikgemaakt van data van MSCI. Deze wijziging kan de vergelijkbaarheid met eerdere jaren beïnvloeden.

Ongunstig Effect (PAI)	Databron
1 t/m 16	MSCI
17 t/m 18	Databron van beheerders van vastgoedfondsen
Optionele klimaatindicator 4 voor ondernemingen	MSCI
Optionele sociale indicator 14 voor ondernemingen	MSCI

3. Engagementbeleid

Het pensioenfonds wenst binnen de eigen invloedssfeer invloed aan te wenden om ongunstige effecten van beleggingen op duurzaamheid te adresseren en mitigeren. Hiervoor zet het fonds een engagement en stembeleid in (betrokkenheidsbeleid). Het beleid is beschreven in het MVB-beleid van het fonds.

De uitvoering van het stem- en engagementbeleid is uitbesteed aan de beheerders van de door het fonds geselecteerde beleggingsfondsen. In de tabel staat aangegeven welke indicatoren in aanmerking worden genomen. Het pensioenfonds evalueert en publiceert jaarlijks de uitvoering van het engagement en

stembeleid van deze vermogensbeheerders.

4. Commitment aan Internationale Standaarden

Het pensioenfonds laat zich in het beleggingsbeleid leiden door internationaal breed gedragen normen en richtlijnen voor verantwoord ondernemingsgedrag. Deze standaarden vormen een belangrijke basis voor het beleid ten aanzien van maatschappelijk verantwoord beleggen. De volgende kaders zijn richtinggevend (niet-limitatief):

- **UN Global Compact** – Het pensioenfonds streeft ernaar dat alle beleggingen in lijn zijn met de tien principes van de UN Global Compact op het gebied van mensenrechten, arbeid, milieu en anticorruptie.
- **UN PRI** – Het pensioenfonds onderschrijft de principes van de UN PRI en integreert deze in het beleggingsproces.
- **OECD richtlijnen** – De geselecteerde beleggingsfondsen worden geëvalueerd op aansluiting bij de OESO-richtlijnen.
- **Klimaat Akkoord van Parijs** – Het pensioenfonds heeft CO₂-reductiedoelstellingen vastgesteld en sluit beleggingen uit die een disproportioneel negatieve bijdrage leveren aan klimaatverandering, bijvoorbeeld door relatief hoge CO₂-emissies.

Het pensioenfonds belegt grotendeels via beleggingsfondsen en heeft bij deze beleggingen geen directe zeggenschap over individuele posities. Daarom zal het fonds in het selectie en evaluatiebeleid toetsen in welke mate het door de beheerder gevoerde beleid aansluit bij de naleving van en toetsing van VN Global Compact schendingen door ondernemingen. Hierbij maken de beheerders gebruik van eigen databronnen, methodologieën en raamwerken om te bepalen over er sprake is van VN Global Compact schendingen door bedrijven. De toepassing hiervan maakt onderdeel uit van de periodieke monitoring welke uitgevoerd wordt door de fiduciair beheerder. Het fonds beoordeelt op basis van kwalitatieve inzichten op beleggingsfondsniveau of de toepassing van UN Global Compact in lijn is met het beleid van het fonds.

Klimaatscenario's

Toekomstgerichte klimaatscenario's maken onderdeel uit van ALM-studie die periodiek wordt uitgevoerd. Het fonds onderzoekt de momenteel de mogelijkheden van de verdere inzet van klimaatscenario's ten aanzien van beleidsvorming, portefeuilleconstructie en risicobeheersing.

5. Historische vergelijking

De historische waarden van indicatoren, met aanvangsjaar 2022, zijn in de bovenstaande tabel in bij de beschrijving van de indicatoren opgenomen. Hiermee wordt de historische ontwikkeling van de indicatoren inzichtelijk gemaakt. Ten aanzien hiervan merken wij het volgende op:

- **Uitstoot broeikasgassen (PAI 1 t/m 3)** – In 2024 is overgegaan op een andere dataprovider; waar in eerdere jaren de gegevens van Sustainalytics zijn gebruikt, is in 2024 gebruikgemaakt van data van MSCI. Deze wijziging in dataleverancier kan van invloed zijn op de vergelijkbaarheid met voorgaande jaren.

- **Schendingen van VN Global Compact of OESO richtsnoeren (PAI 10)** – Door het uitsluitingsbeleid is er geen blootstelling aan ondernemingen die betrokken zijn bij schendingen van deze internationale normen.
- **Blootstelling aan controversiële wapens (PAI 14)** – Door het uitsluitingsbeleid is er geen blootstelling aan ondernemingen die betrokken zijn bij de productie of distributie van controversiële wapens.
- **Landen met schendingen van sociale rechten (PAI 16)** – Door het landenuitsluitingsbeleid is er slechts één belegging met blootstelling aan dit ongunstige effect. Dit verschil is te verklaren door een afwijking tussen de dataprovider van de portefeuillebeheerder en die van de rapportage.

Daarnaast worden ook andere indicatoren – waar niet direct op wordt gestuurd door het pensioenfonds – meegenomen via ESG-integratie in het beleggingsproces, alsmede via stembeleid en engagement met ondernemingen. De ontwikkeling van deze indicatoren wordt beoordeeld over een langere periode, waarbij rekening wordt gehouden met trends en structurele verbeteringen.

Tot slot merken wij op dat de ontwikkeling van sommige indicatoren beïnvloed kan worden door wijzigingen in de gebruikte methodologie of een hogere datadekking. Hierdoor kunnen waarden in bepaalde jaren verslechteren, zonder dat dit duidt op een daadwerkelijke verslechtering van de duurzaamheidsprestaties van de portefeuille.